పెళ్ళి భయం

వయసు వచ్చిన ప్రతీవాడినీ అడిగే విధంగానే నన్నూ అడిగారు మా వాళ్ళు పెళ్ళిచేసుకోమని కాని నాకు మనస్కరించలేదు స్త్రీ సాహచర్యంతో జీవితాన్ని ముడిపెట్టుకుంటే మగవానికి భవిష్యత్తు లేదని నా అభిప్రాయం. ఈ అభిప్రాయం స్థిరపడడానికి నా చుట్టూ ఉన్న వాతావరణం చాలావరకు హేతువంటే అది అబద్ధం కాదు.

మా పెత్తండ్రిగారింట్లో పెండ్లి చూసి, మా దీక్షితులు బాబాయి కుటుంబంతో తిరిగి యింటికి వచ్చేస్తున్నాను అప్పుడు నాకు పన్నెండు సంవత్సరాలు అన్నగారిదగ్గర చాలా కాలం నుంచి ఉంటున్న ముసలితల్లి పెళ్ళికి రాగా, కొన్నాళ్ళు తన దగ్గరకూడా ఉండమని, తల్లిని వెంటబెట్టుకుని మా బాబాయి బయలుదేరాడు. బయలుదేరేముందు మా పిన్ని సణుగుడు మొదలుపెట్టింది "ఉన్న పిల్లలకే చాకిరీ చెయ్యలేక చస్తూంటే, యీ ముసలి పీనుగులుకూడా నా నెత్తిన ఎందుకు?" అని పెళ్ళము మాటలకు అసలు లోపల భయపడుతున్నా, చాలాకాలం నుంచి తల్లి దూరంగా ఉండడంవల్ల, మాతృప్రేమ కరిగి, భార్యను లెక్కచేయకుండా తల్లిని బండి ఎక్కించాడు బాబాయి మా ముసలిబామ్మ కోడలు గయ్యాళి అని తెలిసికూడ, చిన్నకొడుకుదగ్గర కొన్నాళ్లు ఉండాలనే కోరికతో "ఎందుకు, ఎందుకు" అంటూనే బండి ఎక్కింది.

రెండెడ్లబండి గతుకుల రోడ్డుపై నడుస్తూనే వుంది మా పిన్ని అత్తగారిమీద తిట్లు విసరడం ప్రారంభించింది మా ముసలిబామ్మ వినీ విననట్లు మాట్లాడకుండా ఊరుకుంది తల్లిని పదే పదే తిడుతూంటే, బాబాయి ఊరుకోలేక మా పిన్నిని కూకలేశాడు 'ఏడాదికి ఒక్కనెలైనా తల్లికి సేవచేయలేనప్పుడు - మీరంతా ఉండి చచ్చినా బ్రతికినా ఒకటే" అంటూ భయం కోపం మిళితమైన కంఠంతో అరిచాడు మా పిన్ని ఆ కేకలకు చిలవలు పలవలు తగిలించి మా బామ్మని తిట్టింది పిల్లలిని కొట్టింది

ఈ పరిస్థితిలో బండి గమ్యస్థానం చేరింది కృష్ణానదిపాయ ఒకటి అడ్డుగా నిలిచింది అది దాటితే మావూరు బండి దిగి యిసుకరేవు చేరాము నది దాటించే పడవవాడు సిద్ధంగా ఉన్నాడు నడుస్తూ నడుస్తూ మా పిన్ని హఠాత్తుగా ఆ నది యిసుక తిన్నెలో చతికిలపడి యింటికి రాకుండా ఆ కృష్ణానదిలో పడి చచ్చిపోతానంది తను యింటికి రావాలంటే, అత్తగారిని తిరిగి పంపివేయమంది పిన్ని గోలచూసి, మా బాబాయికి నిజంగా కోపం వచ్చింది భయపడుతూనే కొట్టాడు ఇంకేముంది? మా పిన్ని రెచ్చిపోయింది శివంగిలా జుట్టు విరబోసుకుని కేకలతో తిట్లతో గంతులేయసాగింది నదిలోకి గబగబా

పోతుకూచి
సాంబశివరావు

నడిచింది చచ్చిపోతానంటూ మాబాబాయి ఆమె వెనకాల పరుగెత్తాడు ఆమెను పట్టుకోవడం సాధ్యం కాలేదు ఈ ఆపద చూసి పడవవాడు నదిలోకి పరుగెత్తి ఆమెను బలవంతాన రెక్క పట్టుకు లాక్కొచ్చి పడవలో కుదేశాడు "నన్నెందుకు ముట్టుకుంటావురా దొంగముండాకొడకా" అంటూ గలభా చేసింది మా పిన్ని. మా బాబయ్యకు యీ దృశ్యం యిష్టం లేకపోయినా, తప్పని సరి అయింది. పడవ నడిచింది మా పిన్ని గోల మానలేదు నదిమధ్యలో, గాలి జోరులో, పడవ కుదుపులో, నదిలో పడి చచ్చిపోతానంటూ పడవ అంచులమీది నుంచి దుముకబోయింది ఒక్క పట్టు తప్పితే అందరం ఆ నదగర్భంలో ఉండవలసిన వాళ్లం నా గుండె బితుకుబితుకుమంది ఒళ్ళంతా ముచ్చెమటలు పోశాయి 'బాబోయి' అన్నా పడవవాడు చేతిలోని గెడకర్రతో మా పిన్ని నెత్తిమీద బలంగా ఒకటి కొట్టాడు ఆమె స్పృహతప్పి పడిపోయింది అప్పటికి మా కొక గండం తప్పింది

ఆ దృశ్యం యిప్పటికీ నాకు మరుపురాదు ఆ స్త్రీ గయ్యాళితనం మొదటసారి నా హృదయంలో నాటుకుని ఆడజాతి అంతా యింతే అనే అభిప్రాయం నాలో కలిగించింది కాని మా బాబాయి అంటాడు "అది మంచిదేరా అప్పుడప్పుడు పిచ్చికోపం వస్తుంది గాని" అని ఆమె మంచితనమేమిటో నాకుమాత్రం అర్థం కాలేదు

సెలవలకు ఒకసారి మా బావగారి ఊరు వెళ్ళాను అప్పటికి నాకు పదునాలుగేండ్లు వయస్సుకుమించి పెరిగాను అందరూ నాకు పద్దెనిమిది సంవత్సరాలనుకునేవారు అలాగే మా బావగారి యింటివారు కూడా నన్ను పెద్దమనిషిగా జమకట్టారు మాబావగారింట్లో నూతిదగ్గర స్నానం చేసేవాడిని ఆ యింటివారి కోడలు మంగళ ప్రొద్దున పాచి చేస్తూ కనిపిస్తూ ఉండేది అందంగా ఉబికిన ఆ సిగ్గుబుగ్గలు రేగిన ముంగురులు, కుంప్రని బంగారు ముఖం, తల వంచుకుని నడిచే ఆ మందగమనం, నన్ను ముగ్ధుణ్ణి చేశాయి నిజంగా అనుకునేవాడిని, అటువంటి భార్య లభించినవాడు అదృష్టవంతుడని నూతిదగ్గర నేను స్నానం చేస్తూంటే పది గజాలు గబగబ తల వంచుకుని నడిచి పారిపోయేది నాకే చాలా సిగ్గు కలిగేది అటువంటి పరస్త్రీని అనవసరంగా చూస్తున్నందుకు చాలా అందమైన అనుకూలమైన గృహిణి అని ఆమెను చూచినవారందరూ అనేవారు

ఇదే భావం కలిగిన నాకు ఒక నెల తర్వాత విన్న వార్త చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించింది - ప్రక్కనే కాపురముంటున్న ఒక రెడ్డితో ఆమె లేచిపోయిందని ఆమెను వెతికి పట్టుకున్నాక, భర్త, తలిదండ్రులు ఆమెను స్వయంగావచ్చి తిరిగి కాపురం చేసుకోమన్నా 'ససేమిరా' అని ఆ రెడ్డిని వదలక, భీష్మించుకుందని తెలిసింది అప్పుడే కలిగింది నాకు ఆడది వంచకురాలు అనే అభిప్రాయం

అవి నేను కాలేజీలో అడుగు పెట్టిన రోజులు గోపాలానికి నాకు చాలా స్నేహం కుదిరింది అతను నాటకాలు బాగా వేస్తాడు బహుశ

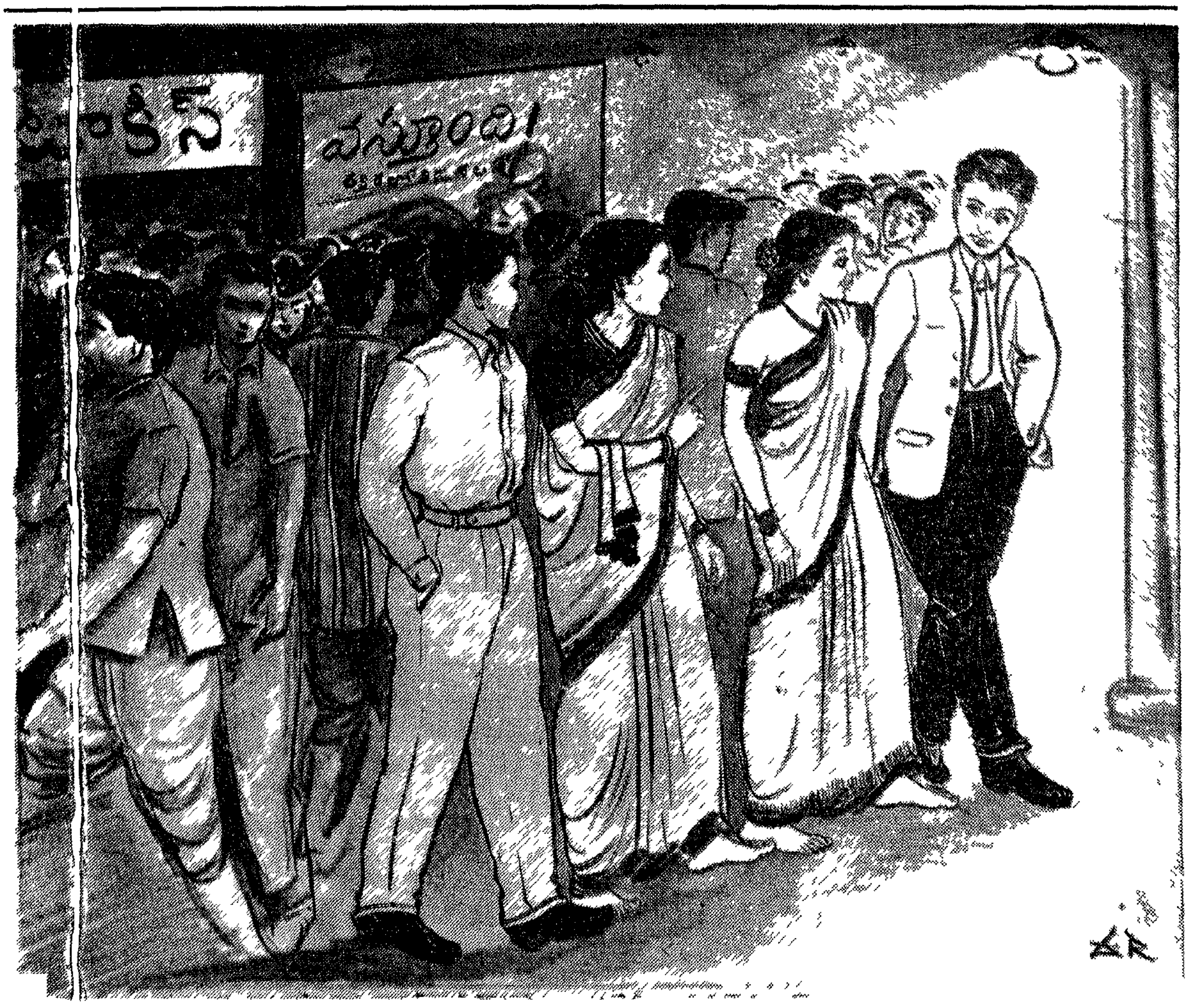

“పెళ్లి చేసుకోనని ప్రతినపట్టిన భీష్ముడులెండి మా వాడు.’ అంటూ ఎగతాళి చేసింది మా వదినె.

తులు పొందాడు గాను నాటకాలు వేయాలని కుతూహలం ఎక్కువగా ఉండేది అదే మా యిద్దరికీ స్నేహం కుదిర్చి చాలా సన్నిహితంగా తీసుకువచ్చింది గోపాలాన్ని అందరూ సగౌరవంగా అభిమానంతో చూసేవారు

అతనికి ఒక అమ్మాయితో సాంగత్యం కలిగింది ఆమె పేరు లలిత ఆమె గోపాలం యింటిప్రక్కనే అద్దెకు వుంది అతని నటనాకౌశలాన్ని ఆమె ఎంతో మెచ్చుకునేది తరుచు వారిద్దరూ ఏదో మిషపై కలుసుకునేవారు

గోపాలం అన్నాడు ఒకసారి నాతో ఆమె తన్ను ప్రేమిస్తున్నదని ఆమె సాంగత్యం నిజంగా అతనికి సంతోషకరంగా ఉండేది కారణం లలిత అందకత్తే కాక డబ్బుకలది కూడా కావలసిన డబ్బు తండ్రిదగ్గరనుంచి తనకై తెప్పించుకుని గోపాలానికి యిచ్చేది ప్రేమ, ధనం, అందం, అన్నీ కలిసి వచ్చిన ఆ స్త్రీని విడిచే బుద్ధి పుట్టలేదు గోపాలానికి పెళ్ళి చేసుకోనున్నాడు ఆమె ఒప్పుకుంది కూడా వారిద్దరూ ఆనందంగా చాలా రోజులు గడిపేవారు ఆ దినాలు నాకు బాగా తెలుసు ఒక్కరోజూ ఆమెను చూడకుండా ఉండలేకపోయేవాడు గోపాలం ఒకవేళ ఆమె కనిపించకపోతే మతిపోయినట్లు ప్రవర్తించేవాడు యిద్దరూ పరీక్షు తప్పారు వేసంగి సెలవులకు ఆమె తనవూరు వెళ్ళిపోయింది

లలిత లేనిదే గడపటం కష్టమనిపించింది గోపాలానికి పిచ్చివాడిలా గెడ్డం పెంచాడు కొన్నాళ్ళు ఆమెదగ్గరనుంచి కొన్నాళ్ళు ఉత్తరాలువచ్చి తరువాత ఆగిపోయాయి తిరిగి కలుసుకోవాలని లలిత వూరు వెళ్ళాడు గోపాలం ఆమె తండ్రిని కలుసుకున్నాడు లలితనాతనికిచ్చి పెండ్లి చెయ్యమన్నాడు. ఆ ముతండ్రి వినలేదు లలితను ప్రశ్నించాడు గోపాలం గడచిన దినాలు జ్ఞప్తికి తెచ్చి. ఆమె ఎందుకో మౌనం వహించింది. గోపాలానికి అది అర్థంకాలేదు ఆమె తండ్రి యితనిని పరిహసించాడు “ఏం చూసి పిల్లనిమ్మన్నావు? డబ్బా? చదువా? అందమా?” ఆ ప్రశ్న బాణంలా గ్రుచ్చుకుంది గోపాలం మనస్సులో నిజం అతనిలో ఆ మూడూ లేవు ఖిన్నుడై యింటికి తిరిగి వచ్చాడు. మతి పూర్తిగా చెడింది తర్వాత పిచ్చాసుపత్రిలో అతనిని చేర్చారు ఆప్తమిత్రుని అవస్థ మాసేసరికి నా బాధ కట్టలు తెంచుకుని ప్రవహించింది.

నాకు స్త్రీ గురించి మునుపు కలిగిన అభిప్రాయాన్ని యీఘట్టము బాగా

బలపరిచింది ఆడది రాక్షసి. మగవాడిని తన విలాసం ఆనందంకోసం ఆటబొమ్మను చేసి, ఆడించి, లాలించి, తన సరదాలు తీరాక, అతనిని గడ్డిపరకగా చూస్తుంది.

తరువాత నాకు తెలిసింది, లలిత ఒక యింజనీరును పెళ్ళి చేసుకున్నట్లు ఎప్పుడో ప్రయాణం చేస్తూంటే ఒకసారి రైల్లో కనిపించింది నన్ను పలకరించి తన భర్తను పరిచయంచేసింది కొన్నేపయినాక మెల్లిగా అడిగింది గోపాలం ఎక్కడ? ఏంచేస్తున్నాడు? అని. చెప్పాను 'నీపేరు స్మరించుకుంటూ పిచ్చిఆసుపత్రిలో ఉన్నా డని ఆమె కళ్ళల్లో నీరు ఉబికింది కాని దిగమింగుకుంది మరుక్షణంలో ఆమె భావం ఏమిటో నాకు అర్థంకాలేదు అడుగుదా మనుకుంటే అవకాశం లేకపోయింది

స్త్రీపట్ల అటువంటి అసహ్యం నాలో పునాదులు వేసుకున్నప్పుడు, నాకు వయసు రావడం, నా పెళ్ళిసంగతి కదపడం జరిగింది. అందువల్ల పెళ్ళి అంటే నాకు చెప్పరాని బాధ కలిగింది

చిన్నప్పుడు తండ్రి చనిపోతే అప్పటి నుంచి మా అన్నయ్య నన్ను పెంచి పెద్ద చేసి చదువు చెప్పించాడు అందుచేత నేను సమాధానంయిచ్చాను 'నేను సస్వతంత్రుణ్ణి. డబ్బు లేదు. కనుక భార్యను పోషించలేను. అందుచేత పెళ్ళివద్దు' అని ఈ కారణం మా వాళ్ళకు సబబుగా కనిపించలేదు 'డబ్బులేకపోతే సంపాదించుకోడానికి చాలా జీవితం ముందుంది కాని యౌవనం జారిపోతే తిరిగి సంపాదించుకో లేవు' అని నీతి బోధించారు' అది నా చెవికెక్కలేదు

అయినా చదువు పూర్తికావాలని మరో సాకు అడ్డువేశాను చదువయినాక ఉద్యోగం దొరకాలని మరో వంకబెట్టాను ఉద్యోగం దొరికాక, యింట్లో ఎదిగి ఉన్న మా రెండో చెల్లెలి పెండ్లి ముందు కావాలి అని మరో మిషబెట్టాను నా చెల్లెలి పెళ్ళి కూడా అయిపోయింది నాకు యింకే వంక దొరకలేదు తప్పనిసరిగా సంబంధాలు చూస్తూ ఏదీ నచ్చలేదనేవాణ్ణి మా వాళ్ళకు నా తత్త్వం అర్థంకాలేదు నేను ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకోనన్న అనుమానమే వారిని పీడించింది కాని నేను మాత్రం, పెరిగిన స్త్రీద్వేషంతో, మనోనిగ్రహంతో, పాతిక సంవత్సరాల వయసుదాకా రోజులు దొర్లించాను

మా అన్నయ్య చెబితే ఒకరోజు మా వదినెకు సాయంగా వెళ్ళాను సినీమాకు. విశ్రాంతి సమయంలో లైట్లు వెలిగాయి

"లక్ష్మీ! లక్ష్మీ!"

వెనకనుంచి కేక వినబడింది మా వదినె వెనక్కి తిరిగి చూసింది నేనూ చూశాను

నీలిరంగు సిల్కుచీర ఆకుపచ్చ సిల్కు జాకట్టు - తాంబూలంతో ఎర్రబడిన పెదాలు గండుతుమ్మెదలలా పెద్ద కళ్ళు - బంగారు ఛాయ - బాజాకారపు నుదురుపై

ఒకడు: నేనంటే అందరికీ ఎందుకో అంత ఇది? వేధవది వారానికో ఆదివారం— హాయిగా పడుకొని రెస్టు తీసుకుందామంటే, ఆ వేళే ఎంతో మంది 'విజిటర్సు'' తెల్లారినాక నాకోసం ఓ ఏకెనిమిది మందైనా వచ్చిపోయివుంటారు నే నెవ్వరికీ దర్శన మివ్వలేదు ఆ భాగ్యం నీ కొక్కడికే దక్కింది: సంతోషించు.

ఇంకొకడు: ఆ ఏడెనిమిది మందీ ఎవ్వరో కాదోయ్ మిత్రమా! నేనే ఏడెనిమిది సార్లు వచ్చిపోయాను అన్నట్లు నా బాకీసంగతి ఏంచెప్తావు?

జి వి జి కృష్ణ (మద్రాసు)

ఎగిరే ముంగురులు సరిచేసుకుంటూ చెయ్యి ఆడించింది ఆమె సంతోషంగా. మా వదినె ముఖం ఆనందంతో వెల్లివిరిసింది.

"ఓ సావిత్రి!"

అంటూనే మా వదినె వెళ్ళి ఆమె ప్రక్క ఖాళీగాఉన్న కుర్చీమీద కూర్చుంది

దూరాన్నుంచి వింటున్నాను. వా రిద్దరి మధ్యా ఏవో చాలా రహస్యాలు నడిచాయి మా వదినె రమ్మంటే నేనుకూడా వెళ్ళి వాళ్ళప్రక్కనే కూర్చున్నాను

సినీమా అయినాక మా వదినె అంది

"ఇతను మా మరిది" అంటూ సావిత్రికి, ఆమె భర్తకు, పరిచయం చేసింది నన్ను నేనొక నమస్కారం పెట్టాను

"పెళ్ళయిందా" అన్నాడు ఆయన చిరునవ్వుతో ఆ నవ్వులో మాత్రం ఆయన చాలా సుఖపడుతున్న సంసారిగా కనిపించాడు

"పెళ్ళిచేసుకోనని ప్రతినపట్టి భీష్ముడు లెండి మావాడు" అంటూ [illegible] చేసింది మావదినె అందరూ నన్నుచూసి ఘకాలున నవ్వారు నా కేమనాలో అర్థంకాక తల వంచుకు మామూలుగా నడిచాను

సావిత్రి, మావదినె చిన్ననాటి స్నేహితులు. ఆమెకు నా వయసే వుంటుంది సావిత్రి భర్త స్కూళ్ళ యినస్పెక్టరు. బదిలీమీద యీ వూరువచ్చి మూడు నెలలయింది.

దంత పారిశుద్ధ్యమున సరిక్రొత్తది

కేరళ డెంటల్ క్రీమ్

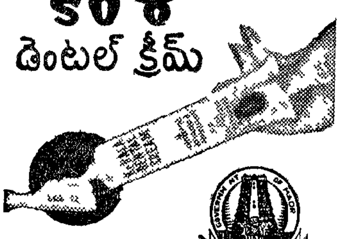

కేరళ సోప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్, కోళ్ళికోడు

మద్రాసు ఇండస్ట్రీసు & కామర్సు డిపార్టుమెంటు విభాగము

BISTA'S KS 37

తరువాత తరుచు నేనూ మావదినె సావిత్రిగారింటికి వెళ్లేవాళ్ళము. ఒక్కొక్క సారి మా వదినె నన్ను బలవంతంగాకూడా తీసుకు వెళ్ళేది చనువు బాగా పెరిగాక ఆమెను నేను సావిత్రమ్మ అని పిలిచేవాడిని. మా వదినె, ఆమె, నన్ను చూసి ఏవో గుసగుసలాడుకుని, కిలకిల నవ్వుకునేవారు

కొన్ని రోజులు గడిచాయి సావిత్రమ్మ ప్రవర్తనలో చాలా మార్పులు కనిపించాయి నేను కనిపిస్తే చిలిపి గంతులు వేసేది కిలకిలా నవ్వేది నోటికి వచ్చినట్లు వేళాకోళం చేసేది ఇంటికి వెడితే ఏదో ఒకటి తినడానికి పెట్టేది అస్తమానూ నాదగ్గర కూర్చుని కబుర్లు చెప్పేది

ఆమె ప్రవర్తనలోని మార్పులు, పాతికేళ్ళు వచ్చినా పిల్లలులేక బలిష్ఠమై అందం వీడని ఆమె శరీరం, నా భావాలలో ఒక విచిత్రమైన మార్పు తెచ్చాయి నాలో ఎవో బలవత్తరమైన కోర్కెలు ఏర్పడ్డాయి

తరుచు ఆమె యింటికి ఒంటరిగా వెళ్లేవాడిని ఒంటిమీద చెయ్యి వేస్తే ఆమె ఊరుకునేది నాలో కోర్కెలు పెరిగాయి

ఒకరోజు పార్కుకు వెళ్ళాము నేనూ, మా వదినె ఆమెతో కలిసి ఒక పూపొద దగ్గర కూర్చున్నాము సావిత్రమ్మ నాకేసి చూసి ఫకఫకా నవ్వింది

"ఎందుకు నవ్వుతారు?" అన్నా

"మిమ్మల్ని ఒక ప్రశ్న వేస్తాను కోపం రాదుకదా?"

"రాదు చెప్పండి"

"మీరు పెళ్ళి ఎందుకు చేసుకోరూ?"

నాకు నిజంగా కోపం వచ్చింది ముఖం జేవురించింది నాకు చనువిచ్చిన పరస్త్రీ యిటువంటి ప్రశ్న వేస్తే అర్థం ఏమిటి? నన్ను ఎగతాళి చేసినట్లనిపించింది చాలా బాధపడ్డాను కాని మాట్లాడలేదు

"మాట్లాడరేం కోపం వచ్చిందా?"

"లేదు"

మా వదినె నాకేసి తదేకధ్యానంతో చూస్తూ వింటోంది

"మరి, ఎందుకు చేసుకోరూ?"

ఏమీ చెప్పలేకపోయాను, లోపల బాధ వల్ల

"చదువు లేదనా?"

"లేదు"

"చదివిన బి ఏ చాలదా?"

"నాకన్న ఎంతో ఎక్కువ చదువుకున్న వాళ్ళున్నారు"

"ఆశకు అంతేముంది?"

సమాధానం చెప్పలేకపోయాను

"డబ్బు లేదనా?"

"లేదు తెచ్చే రెండు వందల జీతం నా ఖర్చుకు చాలదు భార్యనెలా పోషించగలను?"

"కానీ గడించలేని ముష్టి దంపతులు కూడా ఆనందం అనుభవిస్తున్నారు"

ఎదురుమాట చెప్పలేకపోయాను.

"అందం లేదనా?"

"కాదు"

"నా కళ్ళతో నేను చూడటంలేదూ?"

ఆమెకేసి నిదానించి చూశాను నవ్వింది నేను లోలోపల సంతోషించాను, నన్ను అందగాడిగా భావించే స్త్రీ ఒకతైనా ఉందికదా అని

తిరిగి మౌనం నాలో

నామౌనం ఆమెకు కోపం తెప్పించింది

"పిల్లలు పుటరని భయమా?" గర్జించింది ఆమె కోపంతో

ఆ ప్రశ్న నాగుండె ఛేదించింది మనోనిగ్రహంతో వయస్సులో పెండ్లి చేసుకోకపోతే నపుంసకుడిగా భావించే సంఘం కూడా ఉంటుందన్నమాట ఆమెకు పిల్లలు లేకపోవడంవల్ల ఆమాటల్లో నాకు ద్వంద్వార్థం స్ఫురించింది

నాలో భరింపరాని ఆవేదన కలిగి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చాను నా ఏడుపు చూసి ఆమెకు జాలి బాధ కలిగాయి మావదినె ఆశ్చర్యపోయింది నేను ఏడ్వడం మునుపు ఎప్పుడూ ఆమె ఎరుగదు

"మరి చెప్పరూ? చెప్పకపోతే నే చచ్చినంత ఒట్టు" అంటూ ఆమె నన్ను అనునయించింది మావదినె కూడా అదే ఒట్టు పెట్టుకుంది

కాని ఏంచెప్పను? ఏముంది చెప్పడానికి? నాకు స్త్రీ అంటే ఏదో చెప్పలేని అసహ్యం కాక మరేమీ లేదు కాని స్త్రీలోకం నన్ను అపార్థం చేసుకోడం నాకు యిష్టం లేకపోయింది

గోపాలం జీవితంలో జరిగిన విషాదగాథ నాగాథగా వర్ణించి వారితో చెప్పాను "ఆమె పెళ్లి చేసుకోకపోవడంవల్ల స్త్రీఅంటే నాకు అసహ్యం, విరక్తి కలిగింది అందుచేత నేను ఏ స్త్రీని యికముందు పెళ్ళి చేసుకోలేను వయస్సులో ఒక్కొక్క సారి మనస్సు చలించి కొన్ని పొరపాట్లు చేస్తాము కాని యికముందు చాలా జాగ్రత్తగా ఉంటాను" అంటూ ఆమెను ఉద్దేశిస్తూ పశ్చాత్తాపంతో నిట్టూర్చాను

సావిత్రమ్మ జాలిగా నాకేసి చూసింది ఆమె కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి

"యీ చిన్న విషయంకోసం పెళ్ళి మానేస్తారా? మంచి ఆడవాళ్ళు ఎంతమంది లేరు యీ ప్రపంచంలో"

"ఏమైనా సరే నే పెళ్ళి చేసుకోను" అంటూ నిశ్చయంతో చెప్పాను

అక్కడితో ఆ సంభాషణ ముగిసింది ఆనాటినుంచి సావిత్రమ్మ నాకు మరీ చనువుయిచ్చింది నే నణచుకున్న కోర్కెలు నాలో తిరిగి చెలరేగాయి

కేసరి రత్నత్రయము

లోధ్ర

గర్భాశయ రోగ నివారిణి

స్త్రీలకు గలుగు ఋతుశూల. ఋతుస్రావ మగుచుండుట అకాల ఋతుస్రావ, మైల జాస్తిగాను తక్కువగాను పోవుట కుసుమ రోగము సంతాన హీనత. రక్తహీనత, మలబద్ధము, సూతికావాతము, కీళ్ళ నొప్పులు, అరికాళ్ల అరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్మవ్యాధులను కుదుర్చును లోధ్ర స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదము, కల్ప వృక్షము కామధేనువు, కొంగు బంగారము, రత్నఖచిత యాభరణము, సర్వాభీష ప్రదాయినియని వాడినవారు పలు విధములుగ స్తోత్రము చేయుచున్నారు

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధము అజీర్ణము, కీళ్ల నొప్పులు, సోమరితనము, మేహవ్రణములు, సుఖసంకటములు నిస్సత్తువ, కడుపులోమంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును ఈ మేలైన యౌషధమువలన నెందరో యారోగ్యవంతులైనారు

అర్క

సర్వ జ్వర నివారిణి

ఆహార, విహార ఋతుభేద దోషంబుల వలన ఆమాశయమునందు క్రిమికూటము చేరి పలువిధములైన జ్వరములు సంభవించుచున్నవి వాతజ్వరము పిత్తజ్వరము కఫజ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము, మరి యితర విషమజ్వరములను, కడుపులో ప్లీహమను జ్వరగడ్డను కుదుర్చును ఈ ఔషధమును పసిబిడ్డలకుగూడ యివ్వవచ్చును

కేసరి కుటీరం

లిమిటెడ్

రాయపేట మద్రాసు-14

తెనుగుజిల్లాలకు. నైజామునకు ఏజంట్లు

శ్రీ సీతారాం జనరల్ స్టోర్సు

బెజవాడ సికిందారాబాదు

పెళ్లి భయం

ఒకరోజు మాటలసందర్భంలో 'మా వారు ఊళ్ళోలేరు నాల్గురోజులదాకా రారు నువ్వువచ్చి యిక్కడ పడుకోకూడదమ్మా లక్ష్మీ!' అంటూ మా వదినె సుద్దేశిస్తూ, నా కేసి సావిత్రమ్మ అదోవిధంగా చూసింది

నేను మొదట గాభరాపడ్డాను. కాని మనసు దిటవు చేసుకున్నాను

మా వదినె రావడానికి వీలుండదని చెప్పేసింది

రెండో ఆట సినీమాకి వెళ్ళివస్తూ, సావిత్రమ్మ తలుపు తట్టాను ఆ రాత్రి తలలో ఎన్నో ఆలోచనలు పరుగులెత్తాయి అవసరమైతే సావిత్రమ్మను ఏదోవిధంగా పెళ్లి చేసుకోవాలనే నిశ్చయానికి కూడ వచ్చేశాను

పకావ్

అధనశక్తికి విటమిన్"డి"తో తయారైంది.

పకావ్ తో వండబడిన రుచిగల ఆహారము తిని ఆనందించుడు ఘనస్థితిలో నున్న ఈ వంటపదార్థము వాడుటకు యెంతో వీలుగా ఉన్నది చపాతీలు లేక రొట్టెలు పైన దీనిని రాయుట చాలా సులువు ఇది ప్రభుత్వ నిర్ణీత ప్రమాణములకు పూర్తిగా అనుగుణమై యున్నది మీ అభిమాన దుకాణంలో నేడే ఒక టిన్నును కొనుడు

ది టాటా ఆయిల్ మిల్స్ కం లి

టాటా తయారు

T P 7441

తలుపుశబ్దం విని, ఆమె లేచివచ్చి కిటికీ రెక్కలు తీసింది.

“మీరా?”

“సినీమాకి వెళ్ళివస్తూ, మిమ్మల్ని చూద్దామని వచ్చాను” అంటూ భయంతో నసిగాను.

“రేపు రండి చూడవచ్చు” అంటూ కిటికీ తలుపులు ధభున వేసింది ఆమె.

నాకు చెప్పరాని కోపం వచ్చింది వలచి వలపించి, పలికి పలికించి, నవ్వి నవ్వించి కవ్వించిన స్త్రీ యిలా చేస్తే ఏమనుకోవాలి? నన్నొక ఆటబొమ్మగా చేసిందనే ఉక్రోషం నాలో పెరిగింది

మర్నాడు మా వదినె నన్ను సావిత్రమ్మగారింటికి రమ్మంది నాకు తప్పని సరి అయింది, యింట్లో మరెవరూ లేకపోవడం వల్ల మా వదినెతో ఆమె క్రితం రాత్రి జరిగిన విషయం చెబుతుందేమో అని భయపడుతూనే వారింటికి వెళ్ళాను

ఇంట్లో అడుగు పెట్టగానే సావిత్రమ్మ నన్ను చూసి మామూలుగా నవ్వుతూ స్వాగత మిచ్చింది కొంత భయం తగ్గింది నాకు కాని మరుక్షణంలో మా వదినె, ఆమె, గుసగుస లాడుకున్నారు. నా ప్రాణాలు నిలువునా పోయాయి మా వదినె నవ్వుతూ బయటికి వచ్చింది. నేను తమాయించుకున్నాను ఇంతలో మూడుకప్పుల కాఫీ యింట్లోంచి తెచ్చింది సావిత్రమ్మ

కాఫీ త్రాగుతున్నాం ఆమె నా కేసి నిదానంగా ఒకసారి చూసి నవ్వింది

“మీ విషయంలో ఒక అపచారం చేశాను” అంది సరిగ్గా ఆ మాట నేననవలసినది కాని ఆమె అనడంవల్ల, ఆ మాటలో నాకు అనేక అర్థాలు స్ఫురించాయి అయినా ఆ విషయం మా వదినె ఎదురుగా కదుపుతుందేమా అని నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది

“మీ మనోనిగ్రహం పరీక్ష చేశాను”

ఆమాట వినగానే, నేను వెఱ్ఱిమొహం వేశాను

మా వదినె ఫక్కున నవ్వింది, యీ నాటకంలో తనూ ఒక పాత్రధారినని వ్యక్తం చేస్తూ

ఆమె మౌనంగా మందహాసం చేసింది ఆ మందహాసంలో ఎన్నో అందాలు తొణికిసలాడాయి అది మరుపురాని తీయని దృశ్యం

మా వదినె కళ్లు సంతృప్తితో మెరిశాయి ఆడదాని చేతిలో చలించిన నేను ఎప్పటికైనా తప్పక పెళ్ళి చేసుకుంటానని ఆమెకు ధైర్యం కలిగిఉంటుంది.

నేనుమాత్రం నిజంగా చాలా బాధపడ్డాను పరిస్థితులు ఈ రూపం దాల్చి

పెద్ద మనుష్యులు

పి. పరంధామయ్య

తండ్రికి ప్రమాదంగా ఉన్నదని టెలిగ్రాం అందగానే జగన్నాథం గౌహాయికి తన స్వగ్రామం బయలుదేరాడు రైలుపెట్టెలో భార్యాపిల్లలను సందుచేసి కూర్చోబెట్టి - సామాను భద్రంగా వుండేందుకు - తన కెదురుగా వున్న పై రెక్కపై దాన్ని సర్దిపెట్టాడు. రైలు కూతేసి కదలగానే భార్యప్రక్కన కాస్త సందుచేసుకొని కూలబడి - గంపెడు భారం నెత్తినుండి తొలగినట్లు - గట్టిగా వూపిరి పీల్చాడు అప్పటివరకు ప్రయాణ సన్నాహంలో పూర్తిగా లగ్నమైయున్న అతని మనస్సు ఆ భారం తొలగినప్పుడైనా - తేలికపడే భాగ్యం నోచుకోలేదు మరుక్షణంలోనే ఖాళీ మూడవతరగతి పెట్టెలోకి ప్రయాణీకులు దూరినట్లు - అనేక దుశ్చింతలు అతని తల్లోదూరి చీకాకుపర్చ సాగినై "ఇంతకూ ఆయన కెట్లుంటుందో - కంటి కళ్ళిందాకా" ఆ వూహ తలపుకు రాగానే అతని గుండె గుబుక్కుమంది కళ్ళ నీళ్ళుకూడ వచ్చినై నాలుగేండ్లనాడు తండ్రితో పోట్లాడి యిల్లువదలి వెళ్లేప్పుడు - యిటువంటి తండ్రి వున్నా పోకటే - చచ్చినా ఒకటే అనుకున్నాడు. అది తలచుకొని - "ఆయనేం జేశాడు అంతా పిన్నమ్మే - ఆమెచేత చీవాట్లు తింటూ - యింట్లో పడివుంటా ననుకొంది పిచ్చితల్లి" తనవిషయం యిప్పటికైనా తెలిసివుండకపోదు- నాలుగేండ్లనాడు నిరాధారుడై యింటనుండి వెళ్ళిన జగన్నాథం యిప్పుడు ప్రయోజకుడై తిరిగి యింటికి వస్తున్నాడు దాని కతనికి సంతోషంగానే వుంది ఇంటివద్ద తన్నే విధంగా చూస్తారో - యిరుగు పొరుగు తన యిప్పటి స్థితికి తప్పక విస్మయపడతారు జగన్నాథం యివే వూహాల తన్మయత్వంలో మునిగి తోటి ప్రయాణీకుల సంభాషణలో ఏ జోక్యం కలిగించుకోలేదు అతని భార్య రాజమ్మ కూడా ఏదో ఆలోచిస్తూ పరధ్యానంగా వుంది "ముసలాయన గుటుక్కుమంటె-" ఆమెకు తన మామగారు చచ్చివుంటారని గట్టి నమ్మకం వుంది "ఇప్పుడే పంపకాలు జరిగించి తీరాలి తలా దోశెడు తీసుకొని - ఆ కొంపకు గూడా అడ్డం కట్టించి—"తన కసి తీరటానికి యింకా యేమేమి చేయాలో ఆలోచించుకోసాగింది రాజమ్మ అత్తగారింట్లో రాజమ్మకూడా చాలా బాధలు పడ్డది ఆ బాధలన్ని తలచుకొని - "అత్తగాడు నాపాలిటి బ్రహ్మరాక్షసి ముసలి మొగుణ్ణి కట్టుకొని కులుకుదా మనుకొంది - యిక తెలుస్తుందిలే" - అందమైన రాజమ్మ ముఖం క్రోధంతో నల్లబడిపోయింది నిద్రపోతున్న పిల్లవాడు అప్పుడే లేచి గోలపెట్టసాగాడు. రాజమ్మ ఎంత సముదాయించినా వాడు వూరుకోలేదు జగన్నాథం తన కేమీ పట్టనట్లు కూర్చోటం చూసి ఆమెకు కోపం వచ్చింది "చూస్తూ కూర్చుకపోతే - వొక్క క్షణం వీణ్ణటు తీసుకోగూడదూ—" ఈ చిన్న మందలింపుతో జగన్నాథం వూహాలమైకం కాస్త వదిలింది పిల్లవాణ్ణి తీసుకొని బుజ్జగించసాగాడు ఇంతలో ఎదుటి బెంచీపై కూర్చున్న ముసలామె - "ఎక్కడ దిగుతారమ్మా—" అని అడిగింది

"కావలి - రేపు మధ్యాహ్నానికి కాని అక్కడకు చేరం అప్పుడే నడుములు పట్టుకపోతున్నయ్" అంటూ రాజమ్మ భర్త అందిచ్చిన పిల్లవాణ్ణి తీసుకొంది

జగన్నాథం కావలి స్టేషనులో రైలు దిగి బండి కట్టించుకొని - మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు తన గ్రామం చేరాడు

ఇల్లు దగ్గరపడేకొలది అతని ఆందోళన కూడా జాస్తయింది బండి దిగి యింట్లో అడుగుపెట్టగానే - పడమటింట్లో ఏడ్పులు వినరాసాగినై ప్రక్కింటి ఆమె ఎవరో - "అంతా మించిపోయింది నాయనా" అంటూ కళ్లు తుడుచుకోసాగింది జగన్నాథం గుండెల్లో బండపడ్డట్టయింది అక్కడే వున్న బెంచిపై కూలబడిపోయాడు ఎంత అణచుకున్నా దుఃఖం పొంగి రాసాగింది అతనికి "అవసానదశలో తండ్రిదగ్గర వుండలేకపోయాను - వుంటే యేమి చెప్పునో యింత ముట్టిమోపు కొచ్చిందాకా తనకెందుకు తెలుపలేదు యిదంతా పిన్నమ్మకుట్రే - ఆమే నాన్నకు నాకూ కాకుండా జేసింది ఆమెవల్లనే తనకు తన తండ్రికి పోట్లాట వచ్చింది తాను యిల్లువదలి - పరరాష్ట్రింపోయి బ్రతుకుతెరువుకై పడరాని పాట్లు పడవలసి వచ్చింది ఆఖరికి అవసానదశలోకూడా తండ్రిదగ్గర వుండనీకుండా జేసింది యిదంతాఆమెపనే - "జగన్నాథం క్రోధంతో వివశుడై - పడమటింట్లో చాప చుట్టగా పడివున్న పిన్నమ్మవద్దకు రెండంగల్లో పోయాడు ఆమె జగన్నాథాన్ని చూడగానే బావురుమని యేడుస్తూ అతన్ని పట్టుకొంది నాలుగేళ్ళనాటి పిన్నమ్మ యీమేనా - "జన్నాథం నిలువునా కూలిపోయి వెక్కి వెక్కి ఏడువసాగాడు చుటూ జనం మూగారు ఎవరో జగన్నాథాన్ని పట్టుకొని ముందరింట్లోకి తీసుకొచ్చారు దానితో పిన్నమ్మపై అతనికున్న దురభిప్రాయం పూర్తిగా తొలగిపోయింది తండ్రిగారి కర్మకాండలో ఆ పదిరోజులు పూర్తిగా మునిగిపోయాడు రాజమ్మకూడా - ఆమెకు మనసులో ఏలాంటి వూహాలున్నా - పైకి మాత్రం అందరితో కలసి మెలిసి వుండసాగింది

పెద్ద కర్మయైన మరునాడే కుటుంబపు గొడవలు బయట పడసాగినయ్ అప్పులు - లావాదేవీలు - కుటుంబాని కున్న నాలుగెకరాలు అప్పులకు చాలేట్టులేదు పిన్నమ్మ, ముగ్గురు పిలలు వారి పోషణభారం ఎవరు వహిస్తారు ఇంత బాకీ ఎందుకయిందో ? ఫలాని దానికయిందని వొక్కరూ చెప్పరు. ఎప్పుడూ దమ్మిడీయైనా చేబదులు యివ్వని బంధువులు వేలమొత్తాలు చేజాబైనా

సందుకు. కాని తప్పని సరిగా, పెడదారి త్రొక్కిన మనస్సుకు కళ్లాలు బిగించి సావిత్రమ్మ విషయంలో ఒక్క స్నేహామే పెంపొందింపచేయ దలుచుకున్నాను

కాని ఆమె నిజవిషయం నాకు అర్థం కాలేదు న జీవితంలో యిప్పటవరకు నాకు కనిపించిన స్త్రీలు అర్థంకాక, నాకు అసహ్యం కలిగించారు కాని సావిత్రమ్మ నాకు జీవితానికి సరిపడే మనోవ్యథ కలిగించింది ఇంక నేను పెళ్ళిచేసుకో దల్చుకోలేదు ★